- המבשל בשבת בשוגג יאכל

One who cooks on *Shabos* inadvertently, it may be eaten

Overview

The שבת בשוגג teaches that if one cooks on שבת בשוגג, the food may be eaten (according to ר"מ). However, if he cooked it במזיד, it may not be eaten. אוספות will clarify these rulings.

פירוש בו ביום ואפילו הוא כדמוכח בפרק כירה (שבת לח,א) -

The explanation of 'יאכל', is that it may be eaten that very day (שבת) and even the himself my eat it, as is evident in פרק כירה

דבעו מרבי חייא בר אבא שכח קדירה על גבי כירה ובשלה בשבת כולי - Where they queried ירב, 'one who forgot and left a pot on the stove (on ערב), and it cooked on מבר, etc.' what is the ruling? The ממרא there continues -

עד המבשל בשבת¹ כולי בשוגג יאכל ולאותו שבת קא בעי התם אי אסיר² בשבת¹ כולי בשוגג יאכל ולאותו שבת קא בעי התם אי אסיר² כולי בשוגג יאכל ולאותו שבת (etc.) if it was משנה it may be eaten' [etc.], and the query there was whether it is prohibited to be eaten on that very מבת, the reason for prohibiting it, is as -

גזרה שלא יאמר שוכח אני *-*

A precaution that he should not claim, 'I forgot'.

תוספות follows with an explanation of the continuation of this ברייתא

במזיד לא יאכל פירוש בין הוא בין אחרים בו ביום אבל במוצאי שבת לדידיה נמי שרי -If it was cooked במזיד, it should not be eaten', meaning that no one, whether the מבשל, or anyone else, should not eat it on that day (שבת), however on מבשל it is permitted to be eaten, even to the תוספות. מבשל proves his contention -

דהא בפרק קמא דחולין (דף טו,א ושם) אההיא מתניתין³ דהשוחט בשבת וביום הכפורים -

1

¹ This case of שבת is where he placed it on the oven on שבת, as opposed to the query where it was left on the oven before שבת. This case of המבשל בשבת is a משנה משנה משנה כחרומות פ"ג מ"ג חרומות פ"ג מ"ג חרומות משנה concluded that regarding המבשל בשבת there is a difference between שוגג ומזיך, however regarding שכח קדירה there is no difference between שוגג ומזיך.

² There is a dispute there as to the ruling of רחב"א רוחב" regarding the one who forgot the pot on the stove, whether it is אסור מזיד מווער מזיד, or whether it is אסור even by שוגג (see previous footnote # 1. שבת בר יצחק בר יצחק בר יצחק בר יצחק (שבת מווער), it is possible that someone would leave the pot on the stove knowingly, and later claim that he forgot about it (שי"ש). This concern is only if one wants to eat it immediately on שבת אסור שבת מוצאי שבת וו order to eat it immediately on ערב שבת לבשבת המבשל בשבת המבשל בשוגג יאכל במזיד לא יאכל במזיד לא יאכל במזיד לא יאכל במזיד לא יאכל it is referring (even) to the מבשל and permitting him to eat it בשוגג יאכל במזיד לא במזיד. באותו שבת it is referring (even) to the מבשל and permitting him to eat it בשוגג יאכל במזיד.

For in the first מסכת חולין of משנה regarding that משנה which states that one who יוהכ"פ or שבת or יוהכ" -

אף על פי שמתחייב בנפשו⁴ שחיטתו כשרה - 5

Even though he is liable with his life, nevertheless the משרשה is This concludes that משנה -

פריך ונוקמא במזיד ורבי מאיר⁶ ומשני לא סלקא דעתין דקתני שבת דומיא דיום הכפורים -The משנה asks, let us establish this משנה that he was שוחט במזיד and the משנה follows the view of במזיד לא יאכל answers, that does not enter our minds, for the משנה teaches שבת together with and similar to - יוהכ"פ - מה יום הכפורים לא שנא שוגג ולא שנא מזיד מה יום

So just as on יוהכ"ב, one may not eat it regardless if it was במזיד, one may not eat it regardless. similarly by מויד it must be אסור to eat, both by מויד, therefore, it cannot be ר"מ, who maintains בשוגג יאכל. This concludes the citation from that תוספות .מרא continues with his proof -

והשתא אי לאחרים שרי בו ביום לפרוך ממזיד גופיה⁸ -

So now if you will (mistakenly) assume that others are permitted to eat it ביום, the גמרא should have asked from מויד itself -

מה יום הכפורים לא שנא לו ולא שנא לאחרים כולי -

Just as by יוהכ"ל there is no difference between him and others, etc.; all are forbidden to eat from this יוהכ"פ on יוהכ"פ, so too by שבת they should all be prohibited from eating it, even the אחרים, therefore it cannot follow the view of ר"מ since according to him others are permitted ביום. However, since the גמרא did not ask this question, this means that מדרים are also not permitted to eat it בו ביום –

תוספות continues to prove from the previous גמרא that ב"מ maintains that even the מבשל may eat it - במוצ"ש

ואי לדידיה אסור אף למוצאי שבת הוה ליה למימר שחיטתו כשרה קתני -For if the מבשל himself is מוצ"ש even by מוצ"ש should have argued that we cannot establish it משנה like ה"ר, since the משנה states משנה, meaning -לא שנא לו לא שנא לאחרים כדקאמר התם על רבי יוחנן הסנדלר -

It is כשר for everyone regardless whether it is him or others, ⁹as the גמרא states

 $^{^3}$ The משנה is in חולין יד,א.

 $^{^4}$ He is יוהכ"פ חייב סקילה for אבת במזיד ובהתראה מייב כרת on חייב מזיד for מזיד (as well as for התראה without התראה).

⁵ The גמרא there (יד,א) states in the name of רב that nevertheless one may not eat it on that שבת Obviously, one may not eat it on יוהכ"פ. The גמרא there tries to ascertain who is this תנא that prohibits it on that שבת.

⁶ This is our א ר"מ who says שיא איכל במזיד לא יאכל and the same is concerning שהועה.

⁷ See footnote # 5.

 $^{^{8}}$ We are attempting to establish the מזיד משנה אמיד according to ר"מ. It is preferable to refute this from the case of itself, rather than from the case of שוגג, which we are not discussing!

⁹ However, if we (mistakenly) assume that the אסור is מבשל even מוצ"ש, so how is it שהיטתו כשרה for everyone?!

there regarding establishing that משנה like ר"י הסנדלר – -

תוספות offers an additional proof that according to "ר"מ it is permitted for the למצ"ש to eat it למצ"ש: ימוצה מזיד דרבי יהודה כמו שאפרש מזיד דרבי יהודה כמו שאפרש

And additionally, for if it is indeed so (that לר"מ the למוצ"ש is discrete the ruling of מזיד by מזיד as I will explain –

תוספות responds to an anticipated refutation:12

ומדאצטריך לרבי יהודה לאפוקי¹³ מזיד במילתיה משמע דפליג נמי אמזיד:

And since it was necessary for ר"י to express his view of מזיד in his opinion, this indicates that he argues with ר"מ even by מזיד, so the proof stands.

Summary

בשוגג יאכל means that everyone may eat it on שבת, and במזיד לא יאכל means no one may eat it on שבת, however everyone may eat it למוצ"ש.

Thinking it over

According to this תוספות would it be more likely to say (according to ר"מ) that the main prohibition in doing work on שבת (like cooking) is on the גברא; that **the person** should not cook on שבת, or is the main concern that the **food** (the אשבת) should not be cooked on שבת?

This proves that למוצ"ש all are permitted to eat it even the מבשל.

 $^{^{10}}$ The גמרא גמרא there explained that we cannot establish the משנה like הסנדלר, because of this very same difficulty (see footnote # 9).

¹¹ See תוס' ד"ה במזיד later on this עמוד.

¹² Perhaps indeed מזיד do not argue by שוגג, only by שוגג, so there is seemingly no proof!

 $^{^{13}}$ In the תוספות this reads לאסוקי (not לאפוקי). Why was there a need for ר"י to express his opinion by מזיד if he agrees with "ר"מ.